

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 77

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Αύγουστος 2022 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Δυνατότητα εγκατάστασης νέων φωτοβολταϊκών σταθμών στο Kocani	4
-Η Βόρεια Μακεδονία εισάγει μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας	4
-AD ESM: 40% αύξηση παραγωγής σε θερμοηλεκτρικούς σταθμούς	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
-Έκδοση Οικοδομικών Αδειών (Ιούνιος 2022)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-Κεντρική Τράπεζα: Ακαθάριστο εξωτερικό χρέος στα 5,92 δισ. ευρώ το 1ο τρίμηνο του 2022	4
-Αναγνώριση επιδόσεων NLB Banka από το περιοδικό Finance Central Europe	4
-Θετικά αποτελέσματα για την Αναπτυξιακή Τράπεζα της ΔΒΜ το πρώτο εξάμηνο του 2022	5
-Ετήσια αύξηση των τραπεζικών δανείων 10%	5
-Συναλλαγματικά αποθέματα στα 3,2 δισ. ευρώ τον Ιούλιο 2022	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Συμφωνία με την Παγκόσμια τράπεζα για επένδυση σε τοπικούς δρόμους	5
-Άκυρος ο διαγωνισμός για την επίβλεψη κατασκευής α/δρόμων στους Διαδρόμους 8 &10-D	5
-Διασυνοριακή συνεργασία των κρατικών εταιρειών Σιδηροδρόμων ΔΒΜ-Κοσσόβου	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
-Ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στο πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
-Προσκλήσεις για μίσθωση 13.785 εκταρίων αρόσιμης γης	6
-Πρόσθετο κίνητρο για τους παραγωγούς δημητριακών	6
-Μειώθηκαν οι πωλήσεις αγροτικών μηχανημάτων 20% έως 30%	6
-Κρούσματα αφρικανικής πανώλης των χοίρων επιβεβαιώθηκαν στη χώρα	6
-Συμμετοχή ΔΒΜ στην Έκθεση AGRA 2022 στη Σλοβενία (Gorna Radgona, 20-25.8.2022)	6
-Αύξηση 30% στην τιμή αγοράς των σταφυλιών-Σταθερή η κρατική στήριξη του τομέα	6
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία της ΔΒΜ (Ιούλιος 2022)	7
-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (Ιούνιος 2022)	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού, σύνολο (Ιούνιος 2022)	7
1.8 Τομέας Τουρισμού	7
-Έκθεση SAO: χαμηλό ποσοστό εφαρμογής των μέτρων για τον τουρισμό	7
1.9 Τομέας Εμπορίου	7
-Διπλασιάστηκε η αξία των ελληνικών εξαγωγών στη ΔΒΜ το πρώτο εξάμηνο του 2022	7
-Εμπορικό περιθώριο για καυσόξυλα στο 10%	8
-Απαγόρευση εξαγωγής ηλιόσπορων	8
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-SKSM, USAID για συνεργασία σε έργο περιφερειακής επιχειρηματικής συνεργασίας	8
-Πιστοποιητικά επιχειρηματικής επιτυχίας σε 30 εταιρείες	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	8
-Αύξηση κόστους ζωής σε σύγκριση με πέρυσι	8
-Ζημίες για τη Zito Luks το α' εξάμ. του 2022	8
-Μικρές οι επενδύσεις της ΔΒΜ σε κρυπτονομίσματα	9
-Η Alkaloid στην αγορά της Νότιας Αμερικής	9
-Κύκλος εργασιών και κερδοφορία μεγάλων αλυσίδων σουπερμάρκετ το 2021	9
-Η γερμανική Next.e.GO Mobile θα παράγει ηλεκτρικά οχήματα στη Βόρεια Μακεδονία	9
-Νέα καταστήματα της KAM στη Βουλγαρία	9
-100 μεγαλύτερες εταιρείες ανά έσοδα στη χώρα, 2021	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Πάνω από 1.100 νέες θέσεις εργασίας στις ζώνες TIDZ τον Ιούλιο 2022	10
-Αύξηση του κόστους ζωής κατά 1,9% μηνιαίως και κατά 16% ετησίως τον Ιούλιο 2022	10

-Ρεκόρ πληθωρισμού 16% τον Ιούλιο στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Απώλειες θέσεων εργασίας και κρατικών κονδυλίων από τα μέτρα για την πανδημία	10
-Αύξηση του μέσου καθαρού μισθού τον Ιούνιο κατά 10,9%	10
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Πρόγραμμα Interreg IPA Ελλάδας-ΔΒΜ για έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιών	11
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Διαδικασίες διακίνησης εμπορευμάτων στο Tabanonce	11
-Ελεύθερη είσοδος αγαθών στην Αλβανία από Βόρεια Μακεδονία, Σερβία και Κόσσοβο	11
-Ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων στο πλαίσιο του "Open Balkans"	11
-Οι ΗΠΑ εξετάζουν οικονομική βοήθεια 4 δισ. δολ. για τα Δυτ. Βαλκάνια	11
-Το MAFWE και η USAID υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας	11
-Ελεύθερη μεταφορά εμπορευμάτων από και προς την Ουκρανία	12
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	12
-Η πρώτη έκδοση του επιστημονικού περιοδικού "Kairos"	12
-Στοιχεία για πρόσβαση πολιτών σε ΑΠΕ και ενεργειακή απόδοση κτιρίων	12
-Στοιχεία για την έρευνα και την ανάπτυξη στη ΔΒΜ το 2020	12
-Διαχείριση αποβλήτων και κυκλική οικονομία	12

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του απόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Δυνατότητα εγκατάστασης νέων φωτοβολταϊκών σταθμών στο Kocani

Ο Δήμος Kocani ξεκινά νέα διαδικασία για την έγκριση πολεοδομικού σχεδίου εκτός του οικισμού, για την τοποθεσία Gramadi στο χωριό Trkanje, όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής. Σύμφωνα με το προτεινόμενο σχέδιο, πάνω από 28 εκτάρια μη γεωργικής γης θα διατεθούν προς πώληση, επεκτείνοντας έτσι την τοποθεσία όπου μπορούν να εγκατασταθούν ηλιακοί συλλέκτες συνολικής ισχύος 8 μεγαβάτ.

-Η Βόρεια Μακεδονία εισάγει μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας

Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας υιοθέτησε μέτρα για την εξοικονόμηση ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας κατά 15%, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους (69^η σύνοδος, 16.8.2022), με στόχο την «Εξοικονόμηση ρεύματος για ασφαλή χειμώνα». Για τα νοικοκυριά και τις εταιρείες προβλέπονται μόνο συστάσεις, ενώ για τους κρατικούς φορείς συγκεκριμένες υποχρεώσεις στις οποίες θα πρέπει να ανταποκριθούν, διαφορετικά θα αντιμετωπίσουν κυρώσεις (πρόστιμα). Τα μέτρα θα τεθούν σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 έως τις 31 Μαρτίου 2023.

-AD ESM: 40% αύξηση παραγωγής σε θερμοηλεκτρικούς σταθμούς

Οι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί REC Bitola και REC Oslomej παρήγαγαν περίπου 40% περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια τους πρώτους επτά μήνες του τρέχοντος έτους σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Ειδικότερα, παρήχθησαν 1.559 γιγαβατώρες ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ την ίδια περίοδο πέρυσι η παραγωγή ανήλθε στις 1.126 γιγαβατώρες, σύμφωνα με στοιχεία της ESM. Η αυξημένη παραγωγή οφείλεται κυρίως στην αυξημένη εξόρυξη άνθρακα στα εν λόγω ορυχεία και στην προμήθεια λιγνίτη για επιπλέον παραγωγή. Την ίδια περίοδο, αναφέρει η ESM, μειώθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς κατά 25%.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

-Έκδοση Οικοδομικών Αδειών (Ιούνιος 2022)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούνιο του 2022 εκδόθηκαν συνολικά 277 οικοδομικές άδειες (13,4% λιγότερες συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους). Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ανήλθε σε περίπου 60,1 εκατ. ευρώ, (19,2% μείωση σε σχέση με τον Ιούνιο του 2021). Κατά την περίοδο αναφοράς, προβλέπεται η ανέγερση 550 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 40.493 τ.μ.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-Κεντρική Τράπεζα: Ακαθάριστο εξωτερικό χρέος στα 5,92 δισ. ευρώ το 1ο τρίμηνο του 2022

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας, το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2022 κατά 430 εκατ. ευρώ και πλέον ανέρχεται στα 9,97 δισ. ευρώ. Ειδικότερα, στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2022, οι ακαθάριστες εξωτερικές απαιτήσεις ανήλθαν σε 5,92 δισ. ευρώ, ή 44,4% του προβλεπόμενου ΑΕΠ, και σημείωσαν τριμηνιαία αύξηση 8 εκατ. ευρώ ή κατά 0,1%. Στις 31 Μαρτίου 2022, το καθαρό εξωτερικό χρέος ανερχόταν σε 4,06 δισ. ευρώ, ή 30,5% του προβλεπόμενου ΑΕΠ. Το πρώτο τρίμηνο του 2022 το καθαρό εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε κατά 422 εκατ. ευρώ ή κατά 11,6%. Αναλύοντας τη δομή, το ιδιωτικό καθαρό χρέος (58%) εξακολουθεί να έχει μεγαλύτερο μερίδιο στο συνολικό καθαρό χρέος, αναφέρει η έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας.

-Αναγνώριση επιδόσεων NLB Banka από το περιοδικό Finance Central Europe

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ετήσιας κατάταξης των τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη του χρηματοοικονομικού περιοδικού Finance Central Europe, η NLB Bank είναι στη δεύτερη και τρίτη θέση σε πέντε κατηγορίες, ήτοι: συνολικά περιουσιακά στοιχεία, μέγεθος κεφαλαίου, μεικτό κέρδος, απόδοση περιουσιακών στοιχείων και απόδοση κεφαλαίου.

-Θετικά αποτελέσματα για την Αναπτυξιακή Τράπεζα της ΔΒΜ το πρώτο εξάμηνο του 2022
Την περίοδο 01.01-30.06.2022, η Αναπτυξιακή Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας (DBM) πέτυχε θετικό καθαρό οικονομικό αποτέλεσμα 45 εκατ. δηνάρια (732.000 ευρώ), το οποίο είναι σχεδόν διπλάσιο σε σχέση με το επιτευχθέν αποτέλεσμα την ίδια περίοδο του 2021.

-Ετήσια αύξηση των τραπεζικών δανείων 10%

Ο τραπεζικός τομέας έχει επενδύσει 6,6 δισ. ευρώ σε δάνεια, από τον Ιούνιο του 2022. Εξ αυτών, τα 3,2 δισ. ευρώ διατέθηκαν στον τομέα των επιχειρήσεων, και 3,4 δισ. ευρώ στα νοικοκυριά. Ταυτόχρονα, υπάρχουν 7,4 δισ. ευρώ σε καταθέσεις σε τραπεζικούς λογαριασμούς. Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας αποκαλύπτουν ότι τα δάνεια αυξάνονται σημαντικά ταχύτερα από τις καταθέσεις: σε ετήσιο επίπεδο, παρατηρείται συνολική αύξηση των δανείων κατά 10% και των καταθέσεων κατά 1,8%. Σε απόλυτους αριθμούς, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 130 εκατ. ευρώ σε ένα χρόνο και τα δάνεια κατά περίπου 600 εκατ. ευρώ. Έτσι, στα τέλη Ιουνίου του τρέχοντος έτους, η διαφορά μεταξύ καταθέσεων και δανείων ήταν περίπου 770 εκατ. ευρώ, ενώ πριν από ένα χρόνο ήταν περίπου 1,2 δισ. ευρώ.

-Συναλλαγματικά αποθέματα στα 3,2 δισ. ευρώ τον Ιούλιο 2022

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στα τέλη Ιουλίου 2022 ανήλθαν σε περίπου 3,2 δισ. ευρώ και σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, κατέγραψαν αύξηση 80,5 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών αποθεμάτων επενδύεται σε τίτλους (70,3%), ακολουθούν τα νομίσματα και οι καταθέσεις (17,7%), και ο νομισματικός χρυσός (12,0%).

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Συμφωνία με την Παγκόσμια τράπεζα για επένδυση σε τοπικούς δρόμους

Συνολικά, 450 χιλιόμετρα δρόμων, σε όλους τους δήμους της χώρας, θα αποκατασταθούν με πόρους από την Παγκόσμια Τράπεζα. Το Υπουργείο Οικονομικών και η Παγκόσμια Τράπεζα υπέγραψαν συμφωνία που παρέχει 37 εκατ. ευρώ για το Έργο Σύνδεσης Τοπικοί Δρόμοι. Η συνολική αξία του έργου είναι 70 εκατ. ευρώ.

-Άκυρος ο διαγωνισμός για την επίβλεψη κατασκευής α/δρόμων στους Διαδρόμους 8 & 10-D

Η Δημόσια Επιχείρηση Κρατικών Δρόμων της ΔΒΜ ακύρωσε τον διαγωνισμό για την επίβλεψη της κατασκευής των αυτοκινητόδρομων στους Διαδρόμους 8 και 10-D (που πρόκειται να κατασκευάσει η αμερικανοτουρκική κοινοπραξία «Bechtel and Enka»). Η διαδικασία ακυρώθηκε γιατί ο νικητής του διαγωνισμού δεν προσκόμισε τραπεζική εγγύηση ύψους 2,6 εκατ. ευρώ. Το συμβόλαιο ολοκληρώθηκε στις 3 Αυγούστου μεταξύ της δημόσιας επιχείρησης κρατικών οδών και της μετοχικής εταιρείας «IGH Institute» από το Ζάγκρεμπ της Κροατίας. Η αξία του συμβολαίου ήταν 22,6 εκατ. ευρώ και, σύμφωνα με πληροφορίες, η IGH συμμετείχε στον διαγωνισμό μαζί με την εγχώρια εταιρεία «Road Institute» με έδρα το Veles.

-Διασυνοριακή συνεργασία των κρατικών εταιρειών Σιδηροδρόμων ΔΒΜ-Κοσσόβου

Οι Διευθυντές των κρατικών εταιρειών Σιδηροδρόμων της Βόρειας Μακεδονίας και του Κοσσόβου (RAILWAYS TRANSPORT JSC και INFRAKOS AD αντίστοιχα) υπέγραψαν στα Σκόπια Μνημόνιο Συνεργασίας για την υλοποίηση έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως τη δημιουργία κοινού συνοριακού σταθμού. Σύμφωνα με δηλώσεις, η πρώτη δραστηριότητα θα είναι η από κοινού υποβολή αίτησης για επιχορήγηση 700.000 ευρώ από το Ταμείο Διασυνοριακής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων διαμορφώνεται με βάση το Νόμο για την κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων των δύο χωρών για τη ρύθμιση της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στο πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη

Κατά τις εργασίες της 67^{ης} συνεδρίασής της, η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας εξέτασε και ενέκρινε τις Πληροφορίες για την ένταξη της χώρας στο πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη (DIGITAL), που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης. Μέσω του Προγράμματος παρέχεται στρατηγική χρηματοδότηση έργων σε πέντε βασικούς τομείς δυναμικότητας: υπερυπολογιστές (supercomputing), τεχνητή νοημοσύνη, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και διασφάλιση της ευρείας χρήσης ψηφιακών

τεχνολογιών στην οικονομία και την κοινωνία, μεταξύ άλλων μέσω κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Στόχος είναι να επιταχυνθεί η οικονομική ανάκαμψη και να διαμορφωθεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας, αποφέροντας οφέλη σε όλους, ιδιαίτερα στις ΜΜΕ επιχειρήσεις. Με την υιοθέτηση αυτών των πληροφοριών, η Κυβέρνηση ξεκινά τη διαδικασία διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για συμμετοχή στο εν λόγω πρόγραμμα.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Προσκλήσεις για μίσθωση 13.785 εκταρίων αρόσιμης γης

Το Υπουργείο Γεωργίας ανακοίνωσε 7 δημόσιες προσκλήσεις για μίσθωση κρατικής γεωργικής γης, συνολικής επιφάνειας 13.785 εκταρίων, σε διάφορες τοποθεσίες σε όλη τη χώρα. Από τη συνολική επιφάνεια, 5.722 εκτάρια θα διατεθούν για την παραγωγή σιτηρών, 4.294 εκτάρια για μακροχρόνιες καλλιέργειες και 3.769 εκτάρια για την παραγωγή ζωοτροφών.

-Πρόσθετο κίνητρο για τους παραγωγούς δημητριακών

Πρόσθετο κίνητρο 5.760 δηναρίων ανά εκτάριο για τους παραγωγούς καλλιεργειών δημητριακών παρασχέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας και Διαχείρισης Υδάτων για όλους όσους έχουν απόδοση ενός ή περισσότερων εκταρίων σιταριού, κριθαριού, σίκαλης, βρώμης και ηλιάνθου και που θα το παραδώσουν σε εγχώριες εγκαταστάσεις μεταποίησης ή αγοράς. Η προθεσμία για την υποβολή αίτησης για πρόσθετη στήριξη για αυξημένη απόδοση είναι μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του τρέχοντος έτους, δήλωσε το αρμόδιο Υπουργείο.

-Μειώθηκαν οι πωλήσεις αγροτικών μηχανημάτων 20% έως 30%

Σύμφωνα με τους πωλητές, τον τελευταίο χρόνο οι πωλήσεις γεωργικών μηχανημάτων μειώθηκαν κατά 20%-30%. Εντοπίζουν τους λόγους στη ρωσο-ουκρανική σύγκρουση και την απουσία αιτήσεων για τα προγράμματα IPARD. Οι αγρότες λένε ότι το πρόβλημα είναι ότι τα πλεονάζοντα κεφάλαια πηγαίνουν σε ακριβά λιπάσματα και προϊόντα πετρελαίου, επομένως δεν μένουν πολλά για να επενδύσουν στον στόλο των οχημάτων.

-Κρούσματα αφρικανικής πανώλης των χοίρων επιβεβαιώθηκαν στη χώρα

Η Υπηρεσία Τροφίμων και Κτηνιατρικής (FVA) της ΔΒΜ επιβεβαίωσε τα κρούσματα αφρικανικής πανώλης των χοίρων. Οι μικρές φάρμες με έναν, δύο ή τρεις χοίρους για οικιακή χρήση είναι οι πιο ευάλωτες, καθώς δεν χρησιμοποιούν μέτρα βιοασφάλειας και αποτελούν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για περαιτέρω μετάδοση της νόσου. Το Υπουργείο ενημερώνει τους πολίτες να μην ανησυχούν, γιατί η αφρικανική πανώλη των χοίρων δεν είναι επικίνδυνη για τον άνθρωπο, ούτε το κρέας από μολυσμένους χοίρους είναι επιβλαβές, αλλά η ασθένεια μπορεί να μεταδοθεί επειδή ο ιός παραμένει ενεργός στο νωπό κρέας.

-Συμμετοχή ΔΒΜ στην Έκθεση AGRA 2022 στη Σλοβενία (Gorna Radgona, 20-25.8.2022)

Η ΔΒΜ συμμετέχει στην έκθεση AGRA 2022 με εθνικό περίπτερο στοχεύοντας στην προβολή της γεωργίας και της οικονομίας της χώρας, αλλά και των επενδυτικών ευκαιριών στον τομέα. Προβλέπεται γευσιγνωσία κρασιών και αγροτικών προϊόντων.

-Αύξηση 30% στην τιμή αγοράς των σταφυλιών-Σταθερή η κρατική στήριξη του τομέα

Μετά από εντατικές διαβουλεύσεις του αρμόδιου Υπουργείου και εκπροσώπων των ενώσεων αμπελουργών και οινοποιείων, επιτεύχθηκε η υψηλότερη ιστορικά άνοδος 30% στην τιμή αγοράς των σταφυλιών. Σημειώνεται ότι η εδώ Κυβέρνηση στηρίζει συστηματικά τον αμπελοοικονομικό και οινοποιϊκό τομέα, καθώς οι εξαγωγές συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση της εγχώριας οικονομίας. Τα τελευταία 10 χρόνια η εγχώρια παραγωγή σταφυλιών έχει σταθεροποιηθεί με μέση παραγωγή περίπου 270 χιλιάδες τόνους ετησίως. Αύξηση σημειώνεται και στον αριθμό των οινοποιείων, που τον Αύγουστο του 2022 είναι 139. Η συνολική ικανότητα μεταποίησης σταφυλιών σε κρασί είναι σχεδόν διπλάσια από την ετήσια παραγωγή κρασιού. Μέσω της χαλάρωσης των προϋποθέσεων εγγραφής στο Μητρώο Οινοπαραγωγών, αυξάνονται και τα μικρά/οικογενειακά οινοποιεία και τα φυσικά πρόσωπα με συνολικά 71 οινοποιεία χωρητικότητας έως 50.000 λίτρα. Για μικρά οικογενειακά οινοποιεία, παρέχεται οικονομική ενίσχυση έως και 10.000 ευρώ για την αγορά εξοπλισμού παραγωγής.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία της ΔΒΜ (Ιούλιος 2022)

Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Ιούλιο του 2022 κρίθηκε πιο ευνοϊκή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ενώ οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι καλύτερες. Η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης κρίνεται πιο ικανοποιητική σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, αλλά λιγότερο ικανοποιητική σε σχέση με τον Ιούλιο του 2021. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να αυξηθεί.

Το μέσο επίπεδο πλήρους χρήσης των παραγωγικών δυνατοτήτων των επιχειρηματικών οντοτήτων τον Ιούλιο του 2022 μειώθηκε στο 66,0%. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Ιούλιο του 2022 ήταν: η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, η ανεπαρκής εξωτερική ζήτηση, η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος και η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση (11,9%).

-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (Ιούνιος 2022)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Ιούνιο 2022, σε σύγκριση με τον Ιούνιο 2021, ήταν 119,2.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικού παραγωγού, σύνολο (Ιούνιος 2022)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούνιο του 2022, οι τιμές παραγωγού της βιομηχανίας, συνολικά, αυξήθηκαν κατά 0,2% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 19,6% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Ιούνιο 2022, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2021, οι τιμές βιομηχανικού παραγωγού, συνολικά, αυξήθηκαν στον τομέα «Μεταλλεία και λατομεία» κατά 16,2%, στον τομέα «Μεταποίηση» κατά 19,1% και στον τομέα «Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» κατά 32,8%.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Έκθεση SAO: χαμηλό ποσοστό εφαρμογής των μέτρων για τον τουρισμό

Η Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία (SAO) δημοσίευσε την έκθεση ελέγχου για την «Αποτελεσματικότητα των μέτρων και των πολιτικών που λαμβάνονται για τη μείωση των επιπτώσεων της πανδημίας στον τουριστικό τομέα». Αναφέρει ότι υπάρχει χαμηλό επίπεδο εφαρμογής των κυβερνητικών μέτρων. Η υλοποίηση του μέτρου «κουπόνια για τον εσωτερικό τουρισμό» (προβλεπόμενος προϋπολογισμός 704.106.000 δηνάρια) εφαρμόστηκε κατά 55%, το μέτρο «επιχορήγηση για ξεναγούς» (9.800.000 δηνάρια) εφαρμόστηκε κατά 52%, το μέτρο «επιχορήγηση για ταξιδιωτικά πρακτορεία» (116.850.000 δηνάρια) κατά 68%. Η απόδοση του τουριστικού φόρου για το 2019 είναι 48% των προγραμματισμένων 120 εκατ. δηναρίων, το έργο «ξενοδοχεία εκτός τουριστικών κέντρων» (αξίας 64.600.000 δηνάρια) δεν εφαρμόστηκε, ενώ το μέτρο «οικονομική βοήθεια για ταξιδιωτικά γραφεία» πραγματοποιήθηκε με το 61% των προγραμματισμένων 86.100.000 δηναρίων. [1 ευρώ=61,5 δηνάρια περίπου]

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Διπλασιάστηκε η αξία των ελληνικών εξαγωγών στη ΔΒΜ το πρώτο εξάμηνο του 2022

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το πρώτο εξάμηνο τ.έ. η αξία των εξαγωγών της Ελλάδας προς τη ΔΒΜ ανήλθε σε 650,4 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας εντυπωσιακή αύξηση 116% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2021 (301,6 εκατ. ευρώ). Η άνοδος των ελληνικών εξαγωγών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αντίστοιχη αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών και παράγωγων προϊόντων που αποτελούν και τα κύρια προϊόντα που εξάγει η Ελλάδα στη ΔΒΜ. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, η συνολική αξία της κατηγορίας «Ορυκτά καύσιμα, ορυκτέλαια και προϊόντα απόσταξης τους, ουσίες ασφάλτου και ορυκτά κεριά» ανέρχεται σε 503,7 εκατ. ευρώ δηλαδή αντιπροσωπεύει σχεδόν το 77,4% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στη ΔΒΜ. Η Ελλάδα εδραιώνεται ως τρίτος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της ΔΒΜ (πρώτη είναι η Γερμανία και ακολουθεί η Μ. Βρετανία). Ο όγκος εμπορίου ανήλθε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022 σε 786,2 εκατ. ευρώ (από 395,8 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι), ήτοι αυξημένος κατά 98,6%. Στο υπό εξέταση εξάμηνο, η Ελλάδα σημείωσε εμπορικό πλεόνασμα της τάξης των 514 εκατ. ευρώ (από 207 εκατ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2021). Όσον

αφορά στις εισαγωγές της Ελλάδας από τη ΔΒΜ, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022 ανήλθαν σε 135,7 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 44% σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του περασμένου έτους. Τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η χώρα μας από τη ΔΒΜ είναι «Σίδηρος και χάλυβας» (48,7 εκατ. ευρώ), «καπνά και υποκατάστατα βιομηχανικού καπνού» (20,8 εκατ. ευρώ), «Προϊόντα ένδυσης και αξεσουάρ ένδυσης» (12,7 εκατ. ευρώ) και «Ορυκτά καύσιμα, ορυκτέλαια και προϊόντα απόσταξης τους, ουσίες ασφάλτου και ορυκτά κεριά» (10,3 εκατ. ευρώ). Στο υπό εξέταση χρονικό διάστημα, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη ΔΒΜ ανήλθε σε 4,09 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 20,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών ήταν 5,97 δισ. ευρώ, ή 28,7% αυξημένα από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2022 ανήλθε σε 1,87 δισ. ευρώ.

-Εμπορικό περιθώριο για καυσόξυλα στο 10%

Μετά από πρόταση του Υπουργείου Οικονομίας της ΔΒΜ, η Κυβέρνηση αποφάσισε να καθορίσει το υψηλότερο εμπορικό περιθώριο για καυσόξυλα βελανιδιάς, οξιάς και πέλλετ στο 10%. Το εμπορικό περιθώριο ισχύει για όλες τις συναλλαγές και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο λιανεμπόριο. Ο λόγος για τον περιορισμό του εμπορικού περιθωρίου βασίζεται στην ευθυγράμμιση της διαφοράς τιμής που παρατηρείται στο λιανικό εμπόριο και πιο συγκεκριμένα στην πώληση καυσόξυλων και πέλλετ.

-Απαγόρευση εξαγωγής ηλιόσπορων

Η Κυβέρνηση ενέκρινε την απόφαση σχετικά με την επιβολή απαγόρευσης εξαγωγής ηλιόσπορων, δασμολογικής κλάσης 1206 00, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2022. Η Απόφαση προβλέπεται να ενεργοποιηθεί μετά το πέρας της συγκομιδής, η οποία θα ξεκινήσει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-SKSM, USAID για συνεργασία σε έργο περιφερειακής επιχειρηματικής συνεργασίας

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Βόρειας Μακεδονίας (SKSM) και η Αποστολή της USAID στα Σκόπια υπέγραψαν σύμβαση για νέο τριετές έργο το οποίο επικεντρώνεται στην ενίσχυση των ικανοτήτων περιφερειακής συνεργασίας και δικτύωσης. Όπως ενημερώνουν από το SKSM, το έργο αυτό θα αναπτύξει επίσης νέα εργαλεία και υπηρεσίες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών με εξαγωγικό προσανατολισμό που εδρεύουν στη Βόρεια Μακεδονία.

-Πιστοποιητικά επιχειρηματικής επιτυχίας σε 30 εταιρείες

Ο Πρόεδρος των Εμπορικών Επιμελητηρίων (SSK) κ. Trajan Angeloski παρουσίασε Πιστοποιητικά Επιχειρηματικής Επιτυχίας σε εκπροσώπους 30 επιχειρήσεων που εδρεύουν στη Βόρεια Μακεδονία, κατόπιν αξιολόγησης της εταιρείας «Target Group», με κριτήρια τη ρευστότητα των εταιρειών, τις πηγές κεφαλαίων τους, τη διαχείριση και την προώθηση και επιτυχία τους στις αγορές. Μεταξύ των εταιρειών που έλαβαν τα πιστοποιητικά είναι οι: BTS Art Factory, Marathon Group, Toyota Auto Centre, Goinvest, Palma Trade, Semos Education Centre κ.λπ.

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.39/2022 από 25 Αυγούστου 2022, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/Tenders%20No%2039_2022%20mk.pdf.

-Αύξηση κόστους ζωής σε σύγκριση με πέρυσι

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, σημειώθηκαν σημαντικές αυξήσεις στα τρόφιμα και το ηλεκτρικό ρεύμα (κατά 20%), στα καύσιμα (κατά 40%), και στη θέρμανση (κατά 30%). Η αύξηση του μέσου μισθού δεν ακολουθεί αυτές τις αυξήσεις τιμών. Μια τετραμελής οικογένεια χρειάζεται 100 ευρώ περισσότερα τον μήνα από πέρυσι. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, τα προϊόντα διατροφής τον Ιούνιο ήταν πάνω από 20% υψηλότερα από τον ίδιο μήνα πέρυσι. Το ψωμί είναι πιο ακριβό κατά 30%, το λάδι κατά 50%, η ζάχαρη, το κρέας, το γάλα, τα λαχανικά και τα αυγά κατά 20%.

-Ζημίες για τη Zito Luks το α' εξάμ. του 2022

Η εταιρεία αρτοποιίας της Βόρειας Μακεδονίας Zito Luks ανέφερε, βάσει μη ενοποιημένης (ενδιάμεσης) οικονομικής κατάστασης, καθαρή ζημία 46,3 εκατ. δηναρίων (751.648 ευρώ) το πρώτο εξάμηνο του 2022, σε σύγκριση με καθαρή ζημία 564.000 δηναρίων την αντίστοιχη περίοδο του

2021. Τα συνολικά έσοδα από πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 13% σε ετήσια βάση, σε 557,3 εκατ. δηνάρια την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου. Οι εγχώριες πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 11% στα 523,5 εκατ. δηνάρια, ενώ οι πωλήσεις στο εξωτερικό αυξήθηκαν 39% στα 33,7 εκατ. δηνάρια. Το κόστος των πωληθέντων αγαθών ανήλθε σε 457,1 εκατ. δηνάρια τους πρώτους έξι μήνες του 2022, αυξημένο κατά 28% σε ετήσια βάση. Η Zito Luks είναι μέλος του διεθνούς ομίλου σιτηρών Elbisco SA Greece. Η Zito Luks λειτουργεί ένα ελαιοτριβείο χωρητικότητας 50.000 τόνων και πέντε γραμμές παραγωγής ψωμιού.

-Μικρές οι επενδύσεις της ΔΒΜ σε κρυπτονομίσματα

Σύμφωνα με ανάλυση της TripleA, το 1,6% του πληθυσμού στην Κροατία έχει επενδύσει σε κρυπτονομίσματα, και ακολουθούν η Βοσνία-Ερζεγοβίνη με 1,4% και η Βόρεια Μακεδονία με 1,3%. Οι επενδυτές κρυπτονομισμάτων αποτελούν το 1,9% του πληθυσμού στη Σερβία, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκονται οι κάτοικοι της Σλοβενίας, οι οποίοι αποτελούν το 1,7% του συνολικού πληθυσμού. Ο δείκτης Bloomberg Galaxy Crypto Index είναι μειωμένος κατά 54% από την αρχή του έτους, αλλά σημείωσε αύξηση 43% από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2022.

-Η Alkaloid στην αγορά της Νότιας Αμερικής

Το Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας της Χιλής εξέδωσε πρόσφατα την πρώτη έγκριση για τη διάθεση στην αγορά φαρμάκου που παράγεται από την Alkaloid AD Skorje. Η άδεια κυκλοφορίας αναφέρεται σε φάρμακο με τη μορφή δισκίων, το οποίο προορίζεται για τη βραχυπρόθεσμη θεραπεία της αϋπνίας σε ενήλικες. «Η Alkaloid, με την υποστήριξη των εταίρων της σε αυτήν την περιοχή, συνεχίζει τις δραστηριότητες για την πρώτη καταχώριση και άλλων φαρμάκων, σύμφωνα με τις εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις στη Χιλή. Προσπαθούμε και ελπίζουμε ότι ο αριθμός των εγκρίσεων για τη διάθεση φαρμάκων στην αγορά της Χιλής θα αυξηθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους», αναφέρει η εταιρεία.

-Κύκλος εργασιών και κερδοφορία μεγάλων αλυσίδων σουπερμάρκετ το 2021

Σύμφωνα με στοιχεία της πλατφόρμας BiznisMreza.mk, τα συνολικά έσοδα των οχτώ μεγαλύτερων αλυσίδων σουπερμάρκετ (οι οποίες περιλαμβάνονται στις 100 μεγαλύτερες εταιρείες της χώρας με βάση τα έσοδα), ήτοι των "Kam", "Veropoulos", "Stokomak", "Zito", "Tinex", "Kitgo", "Ramstore" και "Kiprer", είναι 750 εκατ. ευρώ και τα συνολικά κέρδη τους 30 εκατ. ευρώ το 2021. Πρώτη σε κερδοφορία το 2021 ήταν η "Veropoulos" (10,3 εκατ. ευρώ) και έπονται η "Kam" (5 εκατ. ευρώ), η "Kiprer" (4,8 εκατ. ευρώ), η "Stokomak" (3,6 εκατ. ευρώ), η "Tinex" (2,6 εκατ. ευρώ), η "Kitgo" (2,2 εκατ. ευρώ), η "Ramstore" (1,4 εκατ. ευρώ) και η "Zito" (1,15 εκατ. ευρώ).

-Η γερμανική Next.e.GO Mobile θα παράγει ηλεκτρικά οχήματα στη Βόρεια Μακεδονία

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας υπέγραψε στις 13.8.2022 συμφωνία οικονομικής στήριξης, στο πλαίσιο του νόμου για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, με τη γερμανική εταιρεία Next.e.GO Mobbille SE, προκειμένου η δεύτερη να προχωρήσει σε παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων e-go στη Ζώνη Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Τετόβου. Σύμφωνα με κυβερνητικές ανακοινώσεις, η εν λόγω επένδυση θεωρείται μεγάλης σημασίας για την τοπική οικονομία, καθώς σε πρώτη φάση αναμένεται η δημιουργία τουλάχιστον 891 νέων θέσεων εργασίας και εν συνεχεία 3.000-4.000 άμεσων και έμμεσων νέων θέσεων. Όπως αναφέρεται, για πρώτη φορά στην αυτοκινητοβιομηχανία της ΔΒΜ θα κατασκευάζεται πλήρως ένα αυτοκίνητο στη χώρα, και μάλιστα ηλεκτρικό, αφού έως τώρα κατασκευάζονταν μόνον ανταλλακτικά αυτοκινήτων για παγκοσμίου εμβέλειας σήματα.

-Νέα καταστήματα της KAM στη Βουλγαρία

Η αλυσίδα σουπερμάρκετ της ΔΒΜ KAM άνοιξε έξι νέα καταστήματα στη Βουλγαρία τον Αύγουστο του 2022. Η KAM έγινε η πρώτη πωλητής λιανικής με τον μεγαλύτερο αριθμό νέων ανοιγμάτων, αναφέρει η εταιρεία διαχείρισης επενδύσεων Colliers Bulgaria, του αμερικανικού ομίλου Colliers International.

-100 μεγαλύτερες εταιρείες ανά έσοδα στη χώρα, 2021

Η πλατφόρμα BiznisMreza.mk παρουσιάζει για τρίτη συνεχή χρονιά τη λίστα με τις «100 μεγαλύτερες» εταιρείες ανά έσοδα στη Βόρεια Μακεδονία για το έτος 2021. Η λίστα κατάταξης δεν περιλαμβάνει νομικά πρόσωπα, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, κρατικά ιδρύματα, κρατικές εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα που δεν είναι εγγεγραμμένα σύμφωνα με τον νόμο για τις εμπορικές εταιρείες. Βλ. σχετικά ακόλουθο σύνδεσμο: <https://pari.com.mk/100-najgolemi-kompanii-po-prihodi-2021>.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Πάνω από 1.100 νέες θέσεις εργασίας στις ζώνες TIDZ τον Ιούλιο 2022

Σύμφωνα με την τακτική ανάλυση της Διεύθυνσης Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ), τον Ιούλιο άνοιξαν σχεδόν 100 νέες θέσεις εργασίας στις εταιρείες των ζωνών, οπότε έως τον Ιούλιο έχουν δημιουργηθεί περισσότερες από 1.100 νέες θέσεις εργασίας από την αρχή του έτους. Με αυτό, ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων τον Ιούλιο έφθασε τους 15.085, ήτοι 6% περισσότεροι σε σύγκριση με τον Ιούλιο πέρυσι, δηλαδή 14,5% περισσότεροι σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2020. Επίσης, συνεχίζεται η θετική αναπτυξιακή τάση από την αρχή του έτους όσον αφορά στις εξαγωγές και τις εισαγωγές. Τους πρώτους επτά μήνες του 2022, οι εξαγωγές από τις TIDZ έφτασαν σχεδόν τα 2 δισ. ευρώ, που είναι οι υψηλότερες της τελευταίας τετραετίας. Οι εξαγωγές την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο είναι 13% υψηλότερες σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021, δηλαδή 77% υψηλότερες σε σύγκριση με το 2020 και 23% και 47% υψηλότερες σε σύγκριση με το 2019 και το 2018. Οι μηνιαίες εισαγωγές στις TIDZ τον Ιούλιο έφτασαν τα 230 εκατ. ευρώ και βρίσκονται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με τον Ιούλιο του 2021. Από τον Ιούλιο, οι καθαρές εξαγωγές είναι 9%, αναφέρει η Διεύθυνση TIDZ. Παρά τις παγκόσμιες πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις, η TIDZ αναμένει ότι αυτή η τάση θα συνεχισθεί μέχρι το τέλος του έτους, με εκτιμήσεις για ενδεχόμενη αύξηση των εξαγωγών πάνω από το περσινό επίπεδο ρεκόρ των τριών δισ. ευρώ.

-Αύξηση του κόστους ζωής κατά 1,9% μηνιαίως και κατά 16% ετησίως τον Ιούλιο 2022

Το κόστος ζωής τον Ιούλιο σε σύγκριση με τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους στη χώρα αυξήθηκε κατά 1,9% και οι τιμές λιανικής κατά 2,5%. Σε σύγκριση με τον περασμένο Ιούλιο, το κόστος ζωής τον περασμένο μήνα ήταν υψηλότερο κατά 16% και οι τιμές λιανικής κατά 14%, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Αύξηση στο κόστος ζωής τον Ιούλιο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε για το ψωμί και τα δημητριακά κατά 4,8%, το τυρί και το τυρί κότατζ κατά 4,5%, το γάλα κατά 3,6%, τα φρέσκα και διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 2,9%, το κρασί κατά 2,5%, το κρέας κατά 1,8%. Στην περίπτωση της ζάχαρης, της μαρμελάδας, του μελιού, της σοκολάτας και των προϊόντων ζαχαροπλαστικής, των αλκοολούχων ποτών, η αύξηση είναι 1,1%, των τροφίμων που δεν αναφέρονται αλλού 1%, του μεταλλικού νερού, των ανθρακούχων ποτών, των χυμών φρούτων και λαχανικών 0,4% και των καφέ, τσάι και κακάο 0,2%.

-Ρεκόρ πληθωρισμού 16% τον Ιούλιο στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο πληθωρισμός τον Ιούλιο διαμορφώθηκε στο 16%, έναντι 14,5% που ήταν τον Ιούνιο, καταγράφοντας νέο ρεκόρ λόγω των αυξήσεων κυρίως στις τιμές των ειδών διατροφής, της ενέργειας και των μεταφορών. Ωστόσο, η Ομοσπονδία Συνδικάτων της Βόρειας Μακεδονίας εκτιμά ότι ο πληθωρισμός είναι αρκετά υψηλότερος και ξεπερνά το 20%. Η εκτίναξη αυτή του πληθωρισμού, ίσως οδηγήσει την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας στην απόφαση να αυξήσει εκ νέου το βασικό επιτόκιο της. Σημειώνεται ότι από τον περασμένο Απρίλιο, η Κεντρική Τράπεζα έχει προχωρήσει σε διαδοχικές αυξήσεις του βασικού της επιτοκίου, το οποίο σε διάστημα τεσσάρων μηνών αυξήθηκε συνολικά κατά 1,25% και διαμορφώνεται σήμερα στο 2,5%.

-Απώλειες θέσεων εργασίας και κρατικών κονδυλίων από τα μέτρα για την πανδημία

Η κρίση που προκλήθηκε από την εξάπλωση του COVID-19 προκάλεσε την απώλεια θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Απασχόλησης της ΔΒΜ, συνολικά 17.022 εργαζόμενοι έχασαν τη δουλειά τους από την έναρξη της πανδημίας έως 31 Δεκεμβρίου 2020. Επίσης, οι εργοδότες και τα φυσικά πρόσωπα-χρήστες των μέτρων για επιδότηση εισφορών και καταβολή μισθών, επέστρεψε μόνο το 29% του οφειλόμενου από τα δάνεια ποσού, όπερ μεταφράζεται σε αποδυνάμωση του κρατικού προϋπολογισμού κατά 988.307 δηνάρια. Επιπλέον, λόγω του ότι δεν υπάρχει τρόπος ελέγχου και επιστροφής των κονδυλίων που διατέθηκαν εφάπαξ ως οικονομική ενίσχυση σε ιδιώτες και άλλες νομικές οντότητες, υπάρχει κίνδυνος να μην επιστραφούν κεφάλαια ύψους 448.698 δηναρίων. [1 ευρώ=61,5 δηνάρια περίπου]

-Αύξηση του μέσου καθαρού μισθού τον Ιούνιο κατά 10,9%

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους ο μέσος καθαρός μισθός ανά εργαζόμενο έφθασε τα 31.869 δηνάρια, ήτοι 3.125 δηνάρια περισσότερα από πέρυσι τον ίδιο μήνα. Τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν ότι η αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού κατά 10,9% τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους

οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μισθών στους ακόλουθους τομείς: Εγκαταστάσεις διαμονής και υπηρεσίες εστίασης, όπου καταγράφηκε καθαρή αύξηση μισθού 23,1%, Τέχνη, ψυχαγωγία και αναψυχή με 17,5% αύξηση του μέσου καθαρού μισθού και Χονδρικό και λιανικό εμπόριο με αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού 16%. Ο μέσος κατώτατος καθαρός μισθός έχει ανέλθει στα 18.000 δηνάρια.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Πρόγραμμα Interreg IPA Ελλάδας-ΔΒΜ για έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιών

Το Κέντρο Ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Περιφέρειας της Βόρειας Μακεδονίας πρόκειται να υλοποιήσει έργο για την έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιών και παρακολούθησης της πορείας αυτών για την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας της Ελλάδας. Το έργο θα υλοποιηθεί έως τον Οκτώβριο του 2023 με κονδύλια συνολικής αξίας 1,4 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας Interreg IPA. Σύμφωνα με τη συντονίστρια του έργου, κα Julieta Grkova, γενικός στόχος του έργου είναι η αποτελεσματική ανίχνευση και διαχείριση δασικών πυρκαγιών στη διασυνοριακή περιοχή μέσω κατάλληλων εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Διαδικασίες διακίνησης εμπορευμάτων στο Tabanonce

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Βόρειας Μακεδονίας, παρακολούθησε τις διαδικασίες εισαγωγής και εξαγωγής αγαθών (επεξεργασία εγγράφων, πιστοποιητικά εμπορευμάτων, δειγματοληψία, ανάλυση κ.λπ.) στη συνοριακή διέλευση Tabanonce τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, παρουσία επίσης της Τελωνιακής Διοίκησης. Στόχος είναι να διαπιστωθούν τυχόν καθυστερήσεις, και εάν η πρωτοβουλία Open Balkans φέρει αποτελέσματα. Το Επιμελητήριο σημειώνει ότι, η αποτελεσματική διέλευση των συνόρων είναι ζωτικής σημασίας διότι το κόστος της μεγάλης αναμονής είναι συχνά πολύ υψηλότερο από το πραγματικό κόστος για τα τελωνεία.

-Ελεύθερη είσοδος αγαθών στην Αλβανία από Βόρεια Μακεδονία, Σερβία και Κόσσοβο

Η αλβανική Κυβέρνηση έλαβε την απόφαση να καταργήσει τα τελωνεία για τα εμπορεύματα που εισάγονται στη χώρα από τη Βόρεια Μακεδονία, τη Σερβία και το Κόσσοβο. Από την αλβανική κυβέρνηση δηλώνουν ότι η απόφαση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Ανοικτά Βαλκάνια», η οποία βασίζεται στις σχετικές τριμερείς συμφωνίες μεταξύ Αλβανίας, Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας. Οι δαπάνες για την είσοδο φορτηγών στην Αλβανία από τις χώρες αυτές θα μειωθούν κατά 14 ευρώ, ενώ οι δαπάνες για στάθμευση οχημάτων, μέτρηση και σφράγιση θα καταργηθούν πλήρως.

-Ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων στο πλαίσιο του "Open Balkans"

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Ανοικτά Βαλκάνια, από 1.9.2022, οι πολίτες Δημοκρατίας Βόρειας Μακεδονίας, Αλβανίας και Σερβίας θα μπορούν να αναζητούν εργασία και να εργάζονται στην επικράτεια και των τριών χωρών ανεξαιρέτως, χωρίς θεωρήσεις εργασίας, ειδικές άδειες ή επιπρόσθετα έγγραφα, παρά μόνον με έναν ειδικό αριθμό ηλεκτρονικής ταυτότητας (Open Balkans ID number). Οι αναζητούντες εργασία θα καταχωρούν τα δεδομένα τους στην ιστοσελίδα της δημόσιας διοίκησης κάθε χώρας (e-Administration), η οποία θα εκδίδει απλές ηλεκτρονικές ταυτότητες, που θα επιτρέπουν στους κατόχους τους απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και των τριών χωρών.

-Οι ΗΠΑ εξετάζουν οικονομική βοήθεια 4 δισ. δολ. για τα Δυτ. Βαλκάνια

Η βοήθεια που ετοιμάζεται στο Κογκρέσο των ΗΠΑ για την ανάπτυξη των Δυτικών Βαλκανίων ανέρχεται στα 4 δισ. δολάρια περίπου και προορίζεται για οικονομικές μεταρρυθμίσεις, οικονομική ολοκλήρωση με την ΕΕ και προστασία των πολιτιστικών διαφορών. Εάν εγκριθεί, η Κυβέρνηση των ΗΠΑ θα είναι σε θέση να προσφέρει τεχνική βοήθεια για την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Το σχέδιο νόμου εισήχθη στο Κογκρέσο στις 2 Αυγούστου τ.έ.

-Το MAFWE και η USAID υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας

Το Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας και Υδατικής Οικονομίας (MAFWE) και η USAID Business Ecosystem Development Project υπέγραψαν Μνημόνιο Κατανόησης με στόχο την αποτελεσματική και συντονισμένη συνεργασία κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του «Μέτρου 125» από το

Εθνικό Πρόγραμμα για την Ανάπτυξη της Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2018-2022.

-Ελεύθερη μεταφορά εμπορευμάτων από και προς την Ουκρανία

Η Κυβέρνηση της ΔΒΜ υιοθέτησε τις Πληροφορίες για τη μεταφορά εμπορευμάτων από και προς την Ουκρανία οδικώς, είτε πρόκειται για διμερή μεταφορά είτε διέλευσης χωρίς άδειες μέχρι το τέλος του έτους, σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαιότητας και για τις δύο χώρες. Στόχος είναι η διευκόλυνση μεταφοράς τροφίμων, φαρμάκων και καυσίμων στους τελικούς καταναλωτές.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Η πρώτη έκδοση του επιστημονικού περιοδικού "Kairos"

Το Ινστιτούτο Επικοινωνιακών Μελετών (ICS) εξέδωσε την πρώτη έκδοση του επιστημονικού περιοδικού "Kairos". Η έκδοση είναι αποτέλεσμα προγράμματος που πραγματοποιήθηκε από το ICS σε συνεργασία με την Αποστολή της USAID στη Βόρεια Μακεδονία για τον αλφαριθμητισμό στα μέσα επικοινωνίας, YouThink, καθώς και με το Ινστιτούτο Μέσων Ενημέρωσης της χώρας και το Youth Education Forum. Από το ICS ενημερώνουν ότι στόχος είναι η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών μεταξύ επαγγελματιών από τον τομέα των μέσων ενημέρωσης και επικοινωνιών, με έμφαση στις τρέχουσες υποθέσεις και τις μελλοντικές τάσεις στα μέσα ενημέρωσης.

-Στοιχεία για πρόσβαση πολιτών σε ΑΠΕ και ενεργειακή απόδοση κτιρίων

Τα αποτελέσματα της απογραφής δείχνουν ανησυχητικά δεδομένα σχετικά με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στη χώρα. Ειδικότερα, η απογραφή έδειξε ότι από τα 533.659 κτίρια μόνο τα 182.274 έχουν ενεργειακά αποδοτική πρόσσοψη που επιτρέπει την εξοικονόμηση ενέργειας, το οποίο αντιπροσωπεύει το 34,2% του συνολικού αριθμού των κτιρίων. Όσον αφορά στη χρήση του ηλιακού φωτός για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μόνον 88.491 ατομικές κατοικίες και διαμερίσματα διαθέτουν εγκαταστάσεις για ηλιακούς συλλέκτες, ή 11,1 % των διαμερισμάτων στη χώρα. Επιπλέον, 4.774 διαμερίσματα έχουν την απαραίτητη εγκατάσταση για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο, αλλά οι άνθρωποι δεν τη χρησιμοποιούν για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Τα στατιστικά στοιχεία από την απογραφή δείχνουν επίσης ότι τα περισσότερα διαμερίσματα στη χώρα δεν διαθέτουν κεντρική θέρμανση, ήτοι το 71,4% του συνολικού αριθμού κατοικιών. Μόνον 101.579 διαμερίσματα είναι συνδεδεμένα με δημόσιο δίκτυο κεντρικής θέρμανσης, ή το 12,1% των κατοικιών.

-Στοιχεία για την έρευνα και την ανάπτυξη στη ΔΒΜ το 2020

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της ΔΒΜ, δαπανώνται για έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α) στη Βόρεια Μακεδονία κατά μέσο όρο 22 ευρώ κατά κεφαλήν, με τα περισσότερα κονδύλια να διοχετεύονται για έρευνα στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, ενώ τα λιγότερα κατευθύνονται στον τομέα της άμυνας και της ενέργειας. Ειδικότερα, το 2020 τα συνολικά χρήματα που δαπανήθηκαν για Ε&Α στη χώρα ανήλθαν σε 40.553.219 ευρώ. Τα περισσότερα από αυτά, ήτοι το 63,5%, δαπανήθηκαν στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ακολουθούν επιχειρηματικός τομέας με 25,6%, ο κρατικός τομέας με 9,6% και ο ιδιωτικός μη κερδοσκοπικός τομέας με μόνον 1,1%. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι παρόλο που μόνο το ένα τέταρτο των συνολικών κεφαλαίων Ε&Α δαπανάται στον επιχειρηματικό τομέα, πάνω από το 40% απορροφήθηκε από 410 ολοκληρωμένα και ημιτελή ερευνητικά έργα, εκ των 1.017, το 2020. Ο κυβερνητικός τομέας διέθεσε το μεγαλύτερο μέρος των ερευνητικών του πόρων, το 55%, για έρευνα στον τομέα της γενικής προαγωγής της γνώσης.

-Διαχείριση αποβλήτων και κυκλική οικονομία

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ενέκρινε έξι νομοθετήματα στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων με στόχο την εφαρμογή μιας νέας διαδικασίας για μια κυκλική οικονομία ή τη χρήση των απορριμμάτων ως πρώτης ύλης.